L'economia espanyola resisteix, però envelleix

L'economia espanyola es manté ferma en la seva fase expansiva, malgrat el complex context internacional i el repunt dels preus de l'energia. Així ho reflecteixen els indicadors publicats durant l'estiu. En el 2T 2026, el PIB va créixer un 2,7% interanual, un ritme d'avanç superior a la mitjana històrica de l'1,8% registrada entre el 2000 i el 2025. Probablement, el creixement hauria estat una mica més intens si no s'hagués produït el recent xoc energètic.

La composició del creixement també convida a l'optimisme. L'activitat continua impulsada per la demanda interna privada i per les exportacions de serveis, uns components que solen mostrar una elevada inèrcia al llarg del cicle econòmic i que encara disposen de marge per continuar avançant. Tot això, a més a més, continua anant acompanyat d'una posició macrofinancera globalment equilibrada i que no empitjora, a diferència del que ha succeït en fases expansives anteriors. El deute privat es manté en nivells relativament reduïts, mentre que el deute públic i la posició deutora enfront de l'exterior es continuen corregint. Això contribueix a mantenir la prima de risc en cotes contingudes i clarament inferiors a les d'economies com França o Itàlia.

Els indicadors disponibles per al 3T apunten al fet que el dinamisme econòmic es manté. Els índexs de clima empresarial han millorat, impulsats per la recuperació del sector serveis i, en especial, del turisme, que va camí de tancar un any rècord. Tot fa pensar que el 2026 finalitzarà amb la visita de més de 100 milions de turistes internacionals. El consum de les llars també continua mostrant una notable resiliència. Malgrat el repunt de la inflació, el creixement de l'ocupació i el matalàs d'estalvi acumulat en els últims anys continuen sostenint la despesa de les famílies. La taxa d'estalvi ha baixat una mica, però es manté en nivells relativament elevats.

Per la seva banda, el mercat laboral continua oferint registres positius. Segons les dades de l'EPA del 2T, l'ocupació manté un creixement superior al 2%. No obstant això, rere aquesta evolució agregada s'observen dinàmiques diferenciades. L'ocupació continua creixent amb força entre les persones estrangeres o amb doble nacionalitat, mentre que l'avanç de l'ocupació entre els espanyols s'ha moderat de manera significativa, en passar de l'1,9% interanual en el 1T al 0,7% en el 2T.

Una mirada àmplia revela una dinàmica de caràcter estructural. La capacitat de creixement de l'ocupació entre la població espanyola s'ha anat reduint en els últims anys. La població activa espanyola, formada per les persones que treballen o que busquen feina, amb prou feines ha variat des del 2019, però ha envellit de manera notable. En concret, el nombre d'espanyols actius amb edats compreses entre els 25 i els 55 anys s'ha reduït en més d'1,1 milions de persones. Es tracta, a més a més, d'una franja d'edat amb nivells de participació laboral molt elevats. En l'actualitat, prop del 90% dels espanyols entre els 25 i els 55 anys formen part de la població activa, i la seva taxa d'atur se situa en el 7,5%, molt a la vora del mínim històric assolit el 2007, quan va recular fins al 6,2%.

Així, el gros de l'ocupació generada entre la població espanyola durant l'actual fase expansiva s'ha concentrat en els extrems de la distribució per edats. Des del 2019, el nombre d'ocupats menors de 25 anys ha augmentat al voltant de les 300.000 persones, mentre que, entre els majors de 55 anys, l'increment supera el milió. L'altra font de creixement de l'ocupació ha estat protagonitzada per les persones estrangeres o amb doble nacionalitat, amb un augment de més de dos milions d'ocupats en aquest període.

La fortalesa de l'economia espanyola permet afrontar amb un cert optimisme els propers trimestres. De fet, és molt probable que CaixaBank Research torni a revisar a l'alça les perspectives de creixement per al 2026 en les properes setmanes. No obstant això, les dades també posen de manifest un desafiament de fons. L'economia resisteix i continua creixent, però ho fa en un context d'envelliment de la població activa espanyola. A mitjà termini, preservar la capacitat de creixement de l'economia exigirà continuar avançant en productivitat i aprofitar plenament el potencial d'una força laboral cada vegada més diversa i envellida.

Oriol Aspachs
Setembre 2026